

Sygnatura akt VIII C 343/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący S.S.R. Małgorzata Sosińska-Halbina

Protokolant Przemysław Staszczuk

po rozpoznaniu w dniu 5 grudnia 2018 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł.

przeciwko S. W. (PESEL: (...))

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 343/18

UZASADNIENIE

W dniu 23 listopada 2017 roku powód - (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko pozwanej S. R. (PESEL: (...)) powództwo o zapłatę kwoty 1.135,18 zł z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 1.103,00 zł od dnia 27 kwietnia 2016 roku do dnia zapłaty oraz od kwoty 32,18 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty nadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z umowy pożyczki kwoty 900 zł zawartej na odległość w dniu 4 listopada 2015 roku pomiędzy pozwaną a (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w W.. Strona pozwana zobowiązana była do zwrotu pożyczki do dnia 4 grudnia 2015 roku ale nie wywiązała się ze swojego zobowiązania.

W dniu 30 maja 2016 roku, na mocy umowy cesji, powód nabył wierzytelność względem pozwanej wynikającą z powyższej umowy, która na dzień wytoczenia powództwa wynosiła 1.135,18 zł, i na która składają się: niespłacony kapitał pożyczki – 900 zł, 203 zł – koszt upomnień i monitów, 32,18 zł – skapitalizowane odsetki umowne w wysokości maksymalnej od kwoty niespłaconych rat kapitału pożyczki i prowizji od dnia wymagalności poszczególnych rat do dnia 26 kwietnia 2016 roku.

(pozew k. 3-7)

W dniu 20 grudnia 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie przeciwko pozwanej, oznaczając ją jako S. W. (poprzednio R.) - wobec tego, że osoba o wskazanym numerze PESEL w bazie PESEL-Sad widnieje pod nazwiskiem W. - nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, który pozwana zaskarżyła sprzeciwem w całości. W sprzeciwie pozwana podniosła, że nie nazywa się R. a jej nr PESEL został bezprawnie wykorzystany co zgłosiła na Policję składając stosowne zawiadomienie. Pozwana oświadczyła również, że nigdy nie zawierała żadnej umowy z cedentem ani powodem.

(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 39, sprzeciw k. 33-34 v)

W toku postępowania strony podtrzymały stanowisko w sprawie.

Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2018 roku Sąd oddalił wniosek pełnomocnika powoda o zawieszenie postępowania do czasu zakończenia postępowania karnego wszczętego na skutek zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa złożonego przez S. W..

(protokół rozprawy k. 117)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 listopada 2015 roku osoba posługująca się danymi: S. R., PESEL: (...) z adresem do korespondencji (...), (...)- (...) S.-K., (...) zawarła pierwotnym wierzycielem - (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością spółką komandytową z siedzibą w W. umowę ramową pożyczki. Zgodnie z treścią umowy ramowej w przypadku nieterminowej spłaty pożyczki pożyczkobiorca był obowiązany do zapłaty oprócz kwoty pożyczki także odsetek za czas opóźnienia w wysokości odsetek maksymalnych, a także opłaty upominawczej – 15 zł za każdy monit, 25 zł za wezwanie do zapłaty, łącznie 55 zł.

W dniu 4 listopada 2015 roku pożyczkodawca udzielił osobie o nazwisku S. R. pożyczki w wysokości 900 zł na okres 30 dni, dokonując przelewu na konto (...).

(umowa ramowa pożyczki k. 16-21 v, harmonogram k. 22, potwierdzenie k. 23, potwierdzenie przelewu k. 24)

W dniu 30 maja 2016 roku powód, na mocy umowy cesji, nabył od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w W., wierzytelność względem S. R. (PESEL: (...)) wynikającą z tytułu z umowy pożyczki z dnia 4 listopada 2015 roku.

(umowa sprzedaży wierzytelności k. 12-15)

Powód sporządził skierowane do S. R. wezwanie do zapłaty po przelewie wierzytelności wzywając ją do zapłaty kwoty 1.439,53 zł. W aktach brak jest dowodu doręczenia, czy wysłania przedmiotowego wezwania dla pozwanej.

Do dnia wyrokowania pozwana nie zapłaciła kwoty dochodzonej przedmiotowym powództwem.

(wezwanie do zapłaty k. 25; okoliczności bezsporne)

Konto bankowe o numerze: (...) posiadała w okresie 4 listopad 2015 – 27 czerwca 2016 na osoba, która posługiwała się innym nazwiskiem niż pozwana i wskazywała inny adres zamieszkania.

(informacja z banku k. 95)

Postępowanie przygotowawcze będące konsekwencją złożenia przez pozwaną zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na jej szkodę polegającego na bezprawnym wykorzystaniu jej danych osobowych jest w toku.

(okoliczność bezsporna)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, które nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest niezasadne i podlega oddaleniu w całości wobec braku legitymacji biernej pozwanej.

W przedmiotowej sprawie powód nie wykazał, że łączy go z pozwaną S. W. (PESEL: (...)) jakikolwiek stosunek prawny, mogący uzasadniać żądanie pozwu, w szczególności nie wykazał, by pozwana była stroną umowy pożyczki, z której powód wywodzi roszczenie pozwu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/ 6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw.

W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, iż pierwotnego wierzyciela łączyła z pozwaną S. W. (PESEL: (...)) umowa pożyczki przenoszącą określoną wartość, której to powinności nie sprostął. W ocenie Sądu powód w ogóle nie wykazał, iż pozwana S. W. była stroną umowy pożyczki z dnia 4 listopada 2015 roku, że otrzymała na jej mocy określoną kwotę pieniężną, którą zobowiązała się zwrócić w terminie 30 dni. Zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającego pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaze, że pożyczka została udzielona. W niniejszej sprawie fakt udzielenia pozwanej S. W. PESEL: (...), nie został przez powoda udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu umowy ramowej pożyczki, potwierdzenia przelewu, wezwania do zapłaty, w których to dokumentach jako pożyczkobiorca widnieje S. R. (PESEL: (...)). Osoba o wskazanym numerze PESEL to jednak osoba o innym nazwisku niż R.. S. W., której PESEL dla oznaczenia strony pozwanej wskazał powód, nigdy nie nazywała się R. i nigdy nie zamieszkiwała pod adresem wskazanym w pozwie.

Co więcej konto, na które przelano pożyczone środki nigdy nie należało do S. W., ale zostało otwarte dla osoby o nazwisku R..

Z przedłożonych dokumentów nie wynika, że pozwana S. W. PESEL: (...) była klientem pierwotnego wierzyciela, tj. dokonała czynności związanych z utworzeniem konta na portalu pożyczkodawcy i weryfikacją swojej osoby, a następnie złożyła wniosek o pożyczkę, która została jej udzielona. Skoro zgodnie z umową ramową pożyczki, założenie konta użytkownika wymagało dokonania rejestracji na stronie internetowej, wypełnienia stosownego formularza rejestracyjnego, złożenia stosownych oświadczeń oraz dokonania przelewu weryfikacyjnego, powód winien wykazać, że to pozwana S. W. PESEL: (...) złożyła wniosek o pożyczkę a nie osoba posługująca się jej danymi, zwłaszcza wobec kategorycznego stanowiska pozwanej w tym zakresie. Tymczasem przedstawione przez powoda dokumenty dowodzą li tylko tego, że została sporządzona umowa zawierająca dane pozwanej, w tym błędne nazwisko (nie wiadomo jednak przez kogo podane), a następnie, że na rachunek bankowy o nr „ (...)” została przelana kwota 900 zł.

Nie ulega przy tym wątpliwości, że samo potwierdzenie wykonania przelewu na rzecz danej osoby, nie oznacza jeszcze, że osoba ta przelew ten otrzymała. Jak wynika bowiem z treści art. 143 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych, zlecenie płatnicze uznaje się za wykonane na rzecz właściwego odbiorcy, jeżeli zostało wykonane zgodnie z informacjami, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1 lub w art. 27 pkt 2 lit. b, a w przypadku wskazania w treści zlecenia płatniczego unikatowego identyfikatora - jeżeli zostało wykonane zgodnie z tym unikatowym identyfikatorem bez względu na dostarczone przez użytkownika inne informacje dodatkowe; Jeżeli unikatowy identyfikator podany przez użytkownika jest nieprawidłowy, dostawca nie ponosi odpowiedzialności na podstawie art. 144-146. Unikatowy identyfikator to przy tym, kombinacja liter, liczb lub symboli określona przez dostawcę dla użytkownika, która jest dostarczana przez jednego użytkownika w celu jednoznacznego zidentyfikowania drugiego biorącego udział w danej transakcji płatniczej użytkownika lub jego rachunku płatniczego (art. 2 pkt 33 ustawy), a więc nic innego jak numer rachunku bankowego. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 31 października 2014 roku (I ACa 607/14, LEX), na dostawcy usług płatniczych spoczywa jedynie obowiązek weryfikacji numeru rachunku, nie zaś danych posiadacza rachunku, na którego rzecz ma nastąpić wpłata. Oznacza to, że w świetle obowiązujących przepisów bankowi nie można zarzucić niedochowania należytej staranności poprzez niesprawdzenie personaliów beneficjenta przelewu z danymi posiadacza rachunku. Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy uznać należy, że potwierdzenie przelewu z 24 należy interpretować wyłącznie w ten sposób, iż przelew ten został wykonany na wskazany rachunek, co jeszcze nie przesądzało o tym, że rachunek ten należy do pozwanej.

Podkreślić jednak w tym miejscu nadto należy, że w sprawie pozwana zaprzeczyła, co zostało nadto potwierdzone stosowną informacją z banku, że rachunek ten nie należał do pozwanej S. W. PESEL: (...). Powód nie wykazał zaś, ani takich twierdzeń nie podnosił, że to sama pozwana, czemu ta wprost zaprzeczyła, posiadała przedmiotowy rachunek, należący do osoby posługującej się fałszywymi danymi.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej.

Wyjaśnić przy tym należy, że obowiązujące przepisy (art. 207 § 6 k.p.c.) nakazują stronom postępowania przytaczanie okoliczności faktycznych i dowodów, co do zasady wraz z pierwszym pismem, w którym zajmuje stanowisko w sprawie (pозwie, odpowiedzi na pozew, sprzeciwie). Już zatem w treści pozwu powód winien niezwłocznie przedstawić wszelkie wnioski dowodowe i dowody na uzasadnienie swoich twierdzeń faktycznych (B. K., Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. S. P.. (...) -148). Wskazać bowiem należy, że § 2 art. 217 k.p.c. jasno wskazuje, że fakty i dowody winny być przytaczane „we właściwym czasie” pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych (por. Komentarz do art. 217 Kodeksu postępowania cywilnego: P. Telenga i inni, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. WKP, 2012; T. Żyżnowski i inni, Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I. Artykuły 1-366. Lex, 2013; B. Karolczyk, Rozważania o "braku zwłoki" jako podstawie uwzględnienia spóźnionego materiału procesowego na gruncie art. 207 § 6 oraz 217 § 2 k.p.c. Artykuł. St.Prawn. 2012/1/123-148). Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2003 roku, I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389).

Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania legitymacji biernej pozwanej istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem.

W przedmiotowej sprawie to powód winien zatem udowodnić, że pozwana S. W. (PESEL: (...)) w dniu 4 listopada 2015 roku zawarła z powodem umowę pożyczki gotówkowej opiewającą na kwotę 900 zł i z tego tytułu powstał po jej stronie obowiązek spłaty zaciągniętego zobowiązania.

Jedynie na marginesie wskazać w tym miejscu należy, że przedmiotowa sprawa rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym wobec czego, zgodnie z treścią przepisu art. 505⁴ § 1 k.p.c., zmiana powództwa, w tym przedmiotowa zmiana powództwa, jest niedopuszczalna.

Z tych też względów, z uwagi na brak legitymacji biernej pozwanej S. W. PESEL (...), powództwo podlegało oddaleniu, co też Sąd uczynił orzekając jak w sentencji.